

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 051 «Економіка»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

кваліфікація «Бакалавр з економіки»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / _____ /

(протокол № __ від «__» _____ 20__ р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з «__» _____ 20__ р.

Харків – 20__ р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти   **Перший (бакалаврський)**
Галузь знань   **05 «Соціальні та поведінкові науки»**
Спеціальність   **051 «Економіка»**
Кваліфікація   **«Бакалавр з економіки»**

Розробники програми:

Прізвище, ім'я, по- батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада	Підпис
Кравченко О. М., <i>керівник проектної групи</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та маркетингу	
<i>члени проектної групи</i>		
Шибасва Н. В.	д.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та маркетингу	
Антощенкова В. В.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та маркетингу	

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО:

Кафедрою економіки та маркетингу
протокол № 8 від « 27 » січня 20 20 р.

Завідувач кафедри _____
/ В.М. Онегіна /

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою Навчально-наукового
інституту бізнесу і менеджменту
протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Голова вченої ради _____
/ _____ /

РЕКОМЕНДОВАНО:

Науково-методичною комісією Навчально-
наукового інституту бізнесу і менеджменту
протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Голова науково-
методичної комісії _____ / _____ /

СХВАЛЕНО:

Науково-методичною радою Харківського
національного технічного університету
сільського господарства імені Петра
Василенка
протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Голова науково-
методичної ради _____ / _____ /

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою кафедри економіки та маркетингу Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка у складі: к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та маркетингу Кравченко Ольга Михайлівна (керівник проектної групи), д.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та маркетингу Шибасєва Наталія Володимирівна та к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та маркетингу Антощенкова Віталіна Володимирівна (члени проектної групи).

Освітньо-професійна програма схвалена науково-методичною радою та затверджена Вченою радою ХНТУСГ.

1. Профіль освітньо-професійної програми бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту Кафедра економіки та маркетингу
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, – на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС – на базі молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) – 180 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Програму акредитовано у 2016 році
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта або наявність ступеня молодшого бакалавра або ступеня молодшого спеціаліста
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	На період до 2025 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://new.khntusg.com.ua/osvita/osvitni-programi
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих бакалаврів з економіки, які володіють універсальними і професійними (фаховими) компетентностями щодо економічного мислення, аналізу і синтезу закономірностей функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивації і поведінки економічних суб'єктів не залежно від їх розміру, організаційно-правової форми і мети господарювання	
3. – Цілі освітньої програми	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області. 2. Виховання у майбутніх фахівців стійкої потреби до саморозвитку та самовдосконалення як професіоналів високого рівня компетентності та відповідальності. 	

3. Виховання сучасної еліти, здатної розробити та реалізувати програму розвитку держави на національному та регіональному рівнях, підтримувати ефективні багатосторонні комунікації між владою, бізнесом і громадськістю, забезпечувати ефективне впровадження сучасних здобутків наукової діяльності в повсякденне життя пересічного громадянина для забезпечення найвищого рівня реалізації загальносуспільних потреб та захисту інтересів громадян.

4. Формування у здобувачів вищої освіти системних та комплексних уявлення відносно протікання процесів в сучасному економічному просторі та використання належних організаційно-економічних інструментів (механізмів) впливу на ці процеси для досягнення загального добробуту.

5. Виховання відповідальних, вмотивованих, добросовісних та порядних фахівців, спроможних належним чином виконувати свої професійні обов'язки, навіть за умови впливу несприятливих зовнішніх чинників.

4 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</p>	<p>Об'єкт вивчення та/або діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності, також хмарні сервіси Microsoft.</p> <p>Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «Економіка»</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна програма. Підготовка фахівців з економіки, здатних в практичній діяльності використовувати набуті компетентності</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма спрямована на підготовку сучасних ініціативних, креативних, відповідальних, комунікабельних фахівців, здатних до швидкої адаптації. Формування фахівців з новим способом економічного мислення, здатних не лише застосовувати існуючі методи економіки, але й розробляти нові на базі сучасних наукових досягнень</p>
<p>5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>За наявності вищої освіти випускник може займати посади в аналітичних, економічних, фінансових, інвестиційних службах суб'єктів господарювання реального і фінансово сектора економіки; створювати власне підприємство; обіймати посади в системі державного управління.</p>

Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці можуть обіймати такі посади, як: економіст, економіст з фінансової роботи (планування, обліку, збуту, праці, ціноутворення, фінансової (інформаційної, екологічної) безпеки тощо); аналітик з інвестиційної (інноваційної, виробничої, комерційної) діяльності; консультант (оглядач) з економічних питань тощо. Як висококваліфікований фахівець може виконувати обов'язки керівника відділу (фінансового, економічного, юридичного, адміністративного підрозділу), підрозділу (служби, управління, департаменту) з безпеки (фінансової, економічної, інформаційної), очолювати виконання торговельно-економічної місії. Також займати такі посади: зам.директор з економіки, головний економіст, фахівець: лабораторії техніко-економічних досліджень, планово-економічного бюро (цеху, відділу), управління (фінансового відділу), професіонал з фінансово-економічної безпеки (зовнішньоекономічної діяльності) тощо.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання; проведення лекційних, практичних і лабораторних та семінарських занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектних роботах, конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах. Застосовуються інноваційні технології дистанційного навчання, у тому числі на базі сучасних Інтернет-платформ шляхом відеоконференцз'язку з одночасним обміном повідомленнями і передачею контенту в режимі реального часу.
Оцінювання	Усне та письмове опитування, тестовий контроль знань, презентація наукової роботи, захист письмових робіт, індивідуальних навчально-дослідних завдань, заліки, екзамени, захист кваліфікаційних робіт. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за: - чотирибальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); - дворівневою національною шкалою (зараховано/незараховано); - стобальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин. СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси. СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності. СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>

8 – Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання	
ПРН 1	1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
ПРН 2	2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
ПРН 3	3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
ПРН 4	4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
ПРН 5	5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
ПРН 6	6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
ПРН 7	7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
ПРН 8	8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
ПРН 9	9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
ПРН 10	10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
ПРН 11	11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
ПРН 12	12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
ПРН 13	13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
ПРН 14	14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
ПРН 15	15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ПРН 16	16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
ПРН 17	17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
ПРН 18	18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
ПРН 19	19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
ПРН 20	20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПРН 21	21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
ПРН 22	22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
ПРН 23	23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
ПРН 24	24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Розробники програми: 1 доктор наук і 2 кандидати наук, всі доценти. Всі розробники є штатними співробітниками Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. Гарант освітньо-професійної програми: к.е.н., доцент О.М. Кравченко (доцент кафедри економіки та маркетингу). До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, у т.ч. закордонне.
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – кабінет курсового та дипломного проектування; – комп'ютерні класи; – пункти харчування; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивний зал, спортивні майданчики
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ХНТУСГ: http://khntusg.com.ua; – офіційний сайт ННІ БМ: http://nnibm.khntusg.com.ua; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ХНТУСГ, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, дипломних робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети комплексних контрольних робіт

10 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На загальних підставах в межах України
Міжнародна кредитна мобільність	Договір про творчу співпрацю з Державним університетом Люблінська Політехніка (Польща) від 23 листопада 2016 р.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства про підготовку іноземних громадян

**2. Перелік компонент освітньо-професійної програми
з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка» та їх логічна послідовність**

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
<i>1. Цикл загальної підготовки</i>			
Н ЗП 1	Вища математика	4	Диф. залік
Н ЗП 2	Інформаційні системи та технології	6	Диф. залік Екзамен
Н ЗП 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	Екзамен
Н ЗП 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	8	Диф. залік
Н ЗП 5	Історія української державності	4	Екзамен
Н ЗП 6	Правознавство	4	Диф. залік
Н ЗП 7	Основи наукових досліджень	3	Екзамен
Н ЗП 8	Фізичне виховання	3	Екзамен
Н ЗП 9	Історія економіки та економічної думки	4	Екзамен
<i>2. Цикл професійної та практичної підготовки</i>			
Н ППП 1	Вступ до фаху та академічна доброчесність	3	Диф. залік
Н ППП 2	Економічна теорія	7	Екзамен
Н ППП 3	Статистика	8	Екзамен
Н ППП 4	Економіка підприємства	9	Екзамен
Н ППП 5	Фінанси підприємства	4	Екзамен
Н ППП 6	Менеджмент	4	Екзамен
Н ППП 7	Мікро- та макроекономіка	10	Екзамен
Н ППП 8	Бухгалтерський облік	6	Екзамен
Н ППП 9	Маркетинг	4	Екзамен
Н ППП 10	Податкова система	4	Екзамен
Н ППП 11	Внутрішній економічний механізм підприємства (ВЕМП)	5	Екзамен
Н ППП 12	Організація виробництва	4	Екзамен
Н ППП 13	Міжнародні економічні відносини (МЕВ) та світове господарство	5	Екзамен
Н ППП 14	Інвестування	4	Екзамен
Н ППП 15	Стратегія підприємства	4	Диф. залік
Н ППП 16	Економіка праці та соціально-трудова відносини (СТВ)	4	Екзамен
Н ППП 17	Планування і контроль на підприємстві	3	Диф. залік
Н ППП 18	Економіка та організація інноваційної діяльності	3	Екзамен
Н ППП 19	Потенціал і розвиток підприємства	3	Екзамен
Н ППП 20	Ризик-менеджмент	3	Екзамен
Практика			
Н ППП 21	Навчальна практика «Вступ до фаху»	6	Диф. залік
Н ППП 22	Навчальна практика (ознайомлювальна) «Організація економічної служби підприємства»	6	Диф. залік
Н ППП 23	Виробнича практика «Комплексна виробнича практика»	6	Диф. залік
Н ППП 24	Передатестаційна практика	3	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент			158

Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми *			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
<i>I Група</i>			
ВС ЗП 1	Дисципліна 1	3	Диф. залік
ВС ЗП 2	Дисципліна 2	3	Диф. залік
ВС ЗП 3	Дисципліна 3	3	Диф. залік
<i>II Група</i>			
ВС ЗП 4	Дисципліна 4	3	Диф. залік
ВС ЗП 5	Дисципліна 5	3	Диф. залік
ВС ЗП 6	Дисципліна 6	3	Диф. залік
ВС ЗП 7	Дисципліна 7	3	Диф. залік
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ВСППП 1	Економіко-математичне моделювання Страховання Теорія організації	4	Диф. залік
ВСППП 2	Економічна кібернетика Психологія Фінанси, гроші та кредит	4	Диф. залік
ВСППП 3	Господарське право Електронне врядування Регіональна економіка	4	Диф. залік
ВСППП 4	Державне та регіональне управління Економіка світового сільського господарства Політологія	4	Диф. залік
ВСППП 5	Адміністративне право Електронна комерція та публічні закупівлі Управління персоналом	4	Диф. залік
ВСППП 6	Організація агробізнесу Тайм-менеджмент Економіка аграрного виробництва та природокористування	4	Диф. залік
ВСППП 7	Електронний документообіг та захист інформації Мотиваційний менеджмент Економічний аналіз та інформаційно-аналітична діяльність	4	Диф. залік
ВСППП 8	Організація, нормування і оплата праці Управління інноваціями Оподаткування суб'єктів агробізнесу	4	Диф. залік
ВСППП 9	Управління ресурсами та витратами Управління логістичними процесами підприємств Стратегічний аналіз	4	Диф. залік
ВСППП 10	Операційний менеджмент Аналіз господарської діяльності Аудит	4	Диф. залік
ВСППП 11	Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств Банківська справа Комунікативний менеджмент	4	Диф. залік
ВСППП 12	Офіс-менеджмент Інфраструктура аграрного ринку	5	Диф. залік

Антикризове управління	
Загальний обсяг вибіркового компонент	70
у т.ч.: - цикл загальної підготовки	21
- цикл професійної підготовки	49
Виконання та захист кваліфікаційної роботи	12
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ	240

*З метою здійснення студентом права вибору відповідно до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, ефективного використання можливостей і традицій Університету, потреб замовника, регіональних потреб тощо вибірково навчальні дисципліни та згідно внутрішнього Положення про формування варіативної складової навчальних планів освітніх програм всі дисципліни, що належать до вибіркової складової навчального плану ОПП на першому рівні вищої освіти за вибором студента, розподіляються за трьома групами.

Перша група відноситься до циклу загальної підготовки навчального плану за відповідною ОПП, формується з трьох (для РВО «бакалавр» на основі ПЗСО) загальним обсягом 9 кредитів ECTS та однієї-трьох (для РВО «бакалавр» на основі ОКР «молодший спеціаліст» або ступеня «молодший бакалавр») загальним обсягом 3-9 кредитів ECTS навчальних дисциплін вільного вибору студентів за певними спрямуваннями. Здобувачам пропонуються наступні спрямування: соціально-гуманітарне; соціально-політичне; ІТ-спрямування; технологічне; правове; загальнотехнічне.

Друга група відноситься до циклу загальної підготовки навчального плану за відповідною ОПП, формується з чотирьох (для РВО «бакалавр» на основі ПЗСО) загальним обсягом 12 кредитів ECTS та однієї-чотирьох (для РВО «бакалавр» на основі ОКР «молодший спеціаліст» або ступеня «молодший бакалавр» та для РВО «магістр») загальним обсягом 3-12 кредитів ECTS непрофільних навчальних дисциплін підготовки освітнього ступеня бакалавр, сутність яких полягає у формуванні певних компетентностей у студентів, які дозволять розширити його професійну підготовку та максимально враховують індивідуальні потреби особистісних освітньо-професійних інтересів студента.

Третя група загальним обсягом:

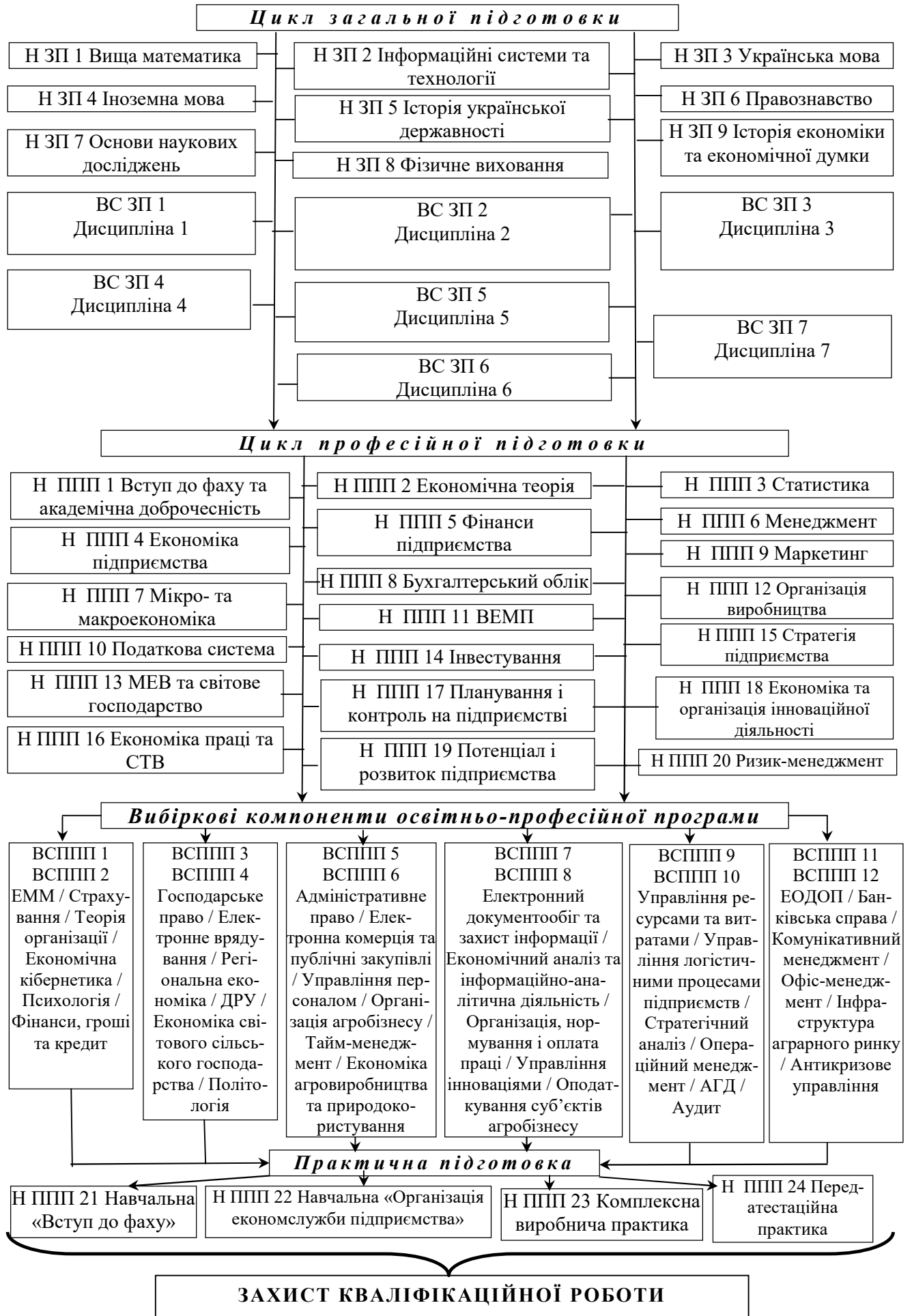
– для РВО «бакалавр» на основі ПЗСО – не менше 39 кредитів ECTS;
– для РВО «бакалавр» на основі ОКР «молодший спеціаліст» або ступеня «молодший бакалавр»:

- з терміном навчання 1 рік і 10 місяців – не менше 32 кредитів ECTS;
- з терміном навчання 2 роки і 10 місяців – не менше 33 кредитів ECTS;

відносяться до циклу професійної підготовки навчального плану за відповідною ОПП, формується з блоку профільних навчальних дисциплін, які поглиблюють професійну підготовку за певною спеціалізацією, мета якої полягає у формуванні вузькоспеціалізованих професійних компетентностей, які дають можливість виконувати специфічні професійні завдання.

Перелік навчальних дисциплін за кожним спрямуванням щорічно затверджується Вченою радою та оприлюднюється на офіційному сайті університету.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 051 «Економіка» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з економіки.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в економічній сфері із застосуванням теорій та методів економічної науки. У роботі досліджуються проблемні питання у сфері економічної діяльності різних економічних агентів (індивідуумів, домогосподарств, підприємств та органів державної влади) із застосуванням аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування пропозицій та прийняття ними управлінських рішень.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

На державну атестацію вносяться навчальні дисципліни циклу професійної підготовки ОПП підготовки бакалавра у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

**4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим
компонентам освітньої програми**

	Н ЗП 1	Н ЗП 2	Н ЗП 3	Н ЗП 4	Н ЗП 5	Н ЗП 6	Н ЗП 7	Н ЗП 8	Н ЗП 9	ВС ЗП 1	ВС ЗП 2	ВС ЗП 3	ВС ЗП 4	ВС ЗП 5	ВС ЗП 6	ВС ЗП 7	Н ППП 1	Н ППП 2	Н ППП 3	Н ППП 4	Н ППП 5	Н ППП 6	Н ППП 7	Н ППП 8	Н ППП 9	Н ППП 10	Н ППП 11	Н ППП 12	Н ППП 13	Н ППП 14	Н ППП 15	Н ППП 16	Н ППП 17	Н ППП 18	Н ППП 19	Н ППП 20	Н ППП 21	Н ППП 22	Н ППП 23	Н ППП 24			
ІК	+						+		+	+						+			+	+						+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+		
ЗК1			+			+			+				+						+	+																			+	+	+	+	
ЗК2			+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК5			+			+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК6				+									+						+		+																						
ЗК7	+	+	+			+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК8	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК9	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК10	+		+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК11	+					+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК12	+				+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК13	+				+								+						+		+																	+	+	+	+	+	
СК1						+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК2					+												+		+	+																				+	+	+	
СК3							+		+									+		+																							
СК4	+						+		+	+	+								+	+	+								+												+	+	+
СК5						+	+							+					+	+	+			+			+	+							+	+							
СК6	+	+								+	+	+							+	+	+					+					+					+				+	+	+	
СК7	+	+									+									+	+	+					+													+	+	+	
СК8												+								+	+								+		+									+	+	+	
СК9	+	+								+	+									+	+							+		+			+	+	+								
СК10		+					+					+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК11	+									+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК12										+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК13	+									+	+		+			+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК14	+									+	+		+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

**4.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
обов'язковими компонентами освітньої програми**

Шифр за ОПП	Назва навчальної дисципліни	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Н ЗП 1	Вища математика					+		+			+			+			+	+				+	+	+	
Н ЗП 2	Інформаційні системи та технології					+	+	+	+		+			+				+				+	+	+	
Н ЗП 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)						+	+								+	+			+	+			+	+
Н ЗП 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)						+	+												+	+		+	+	+
Н ЗП 5	Історія української державності							+																+	+
Н ЗП 6	Правознавство	+					+					+					+		+				+	+	+
Н ЗП 7	Основи наукових досліджень			+		+	+	+	+								+	+				+		+	
Н ЗП 8	Фізичне виховання		+															+					+	+	+
Н ЗП 9	Історія економіки та економічної думки			+	+	+		+																+	
ВС ЗП 1	Вибіркова 1 базової підготовки			+									+											+	
ВС ЗП 2	Вибіркова 2 базової підготовки			+									+											+	
ВС ЗП 3	Вибіркова 3 базової підготовки			+									+											+	
ВС ЗП 4	Вибіркова 4 базової підготовки			+									+											+	
ВС ЗП 5	Вибіркова 5 базової підготовки			+									+											+	
ВС ЗП 6	Вибіркова 6 базової підготовки			+									+											+	
ВС ЗП 7	Вибіркова 7 базової підготовки			+									+											+	
Н ППП 1	Вступ до фаху та академічна доброчесність	+	+												+	+								+	
Н ППП 2	Економічна теорія	+		+	+	+	+			+	+	+	+									+		+	+
Н ППП 3	Статистика			+		+		+		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	+	
Н ППП 4	Економіка підприємства	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Н ППП 5	Фінанси підприємства			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+
Н ППП 6	Менеджмент			+		+							+		+		+					+	+	+	+

Шифр за ОПП	Назва навчальної дисципліни	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
Н ППП 7	Мікро- та макроекономіка			+	+	+		+		+	+	+		+			+	+				+	+	+	+	
Н ППП 8	Бухгалтерський облік			+									+	+				+	+					+		
Н ППП 9	Маркетинг			+										+			+					+	+	+	+	
Н ППП 10	Податкова система			+		+					+	+	+	+			+		+					+	+	
Н ППП 11	Внутрішній економічний механізм підприємства			+	+	+	+	+			+	+	+	+									+	+	+	
Н ППП 12	Організація виробництва	+		+	+	+	+				+	+	+	+			+			+		+	+	+	+	
Н ППП 13	Міжнародні економічні відносини та світове господарство			+	+			+		+		+	+	+			+		+			+	+	+		
Н ППП 14	Інвестування			+		+	+	+		+	+		+	+			+			+		+	+	+	+	
Н ППП 15	Стратегія підприємства			+		+	+			+	+		+	+			+			+		+	+	+	+	
Н ППП 16	Економіка праці та соціально-трудова відносини			+	+	+	+			+		+	+	+			+		+			+	+	+	+	
Н ППП 17	Планування і контроль на підприємстві			+		+					+	+	+	+			+			+		+		+		
Н ППП 18	Економіка та організація інноваційної діяльності			+		+		+		+	+	+	+	+			+		+			+		+		
Н ППП 19	Потенціал і розвиток підприємства			+		+		+		+	+	+	+	+			+					+		+		
Н ППП 20	Ризик-менеджмент			+		+					+		+	+	+	+						+		+		
Н ППП 21	Навчальна практика «Вступ до фаху»	+	+				+			+	+		+	+	+	+				+		+		+		
Н ППП 22	Навчальна практика (ознайомлювальна) «Організація економічної служби підприємства»	+	+				+			+	+		+	+	+	+				+		+		+	+	
Н ППП 23	Виробнича практика «Комплексна виробнича практика»	+	+				+			+	+		+	+	+	+				+		+		+	+	
Н ППП 24	Передатестаційна практика	+	+				+			+	+		+	+	+	+				+		+		+	+	
ВСППП 1	Вибіркова 1 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+	
ВСППП 2	Вибіркова 2 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+	

Шифр за ОПП	Назва навчальної дисципліни	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ВСППП 3	Вибіркова 3 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 4	Вибіркова 4 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 5	Вибіркова 5 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 6	Вибіркова 6 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 7	Вибіркова 7 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 8	Вибіркова 8 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 9	Вибіркова 9 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 10	Вибіркова 10 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 11	Вибіркова 11 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+
ВСППП 12	Вибіркова 12 професійної та практичної підготовки			+									+											+	+

+ матриця по компетентностям і результатам навчання

Гарант освітньої програми, к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки та маркетингу

О. М. Кравченко

Ректор ХНТУСГ

О. В. Нанка